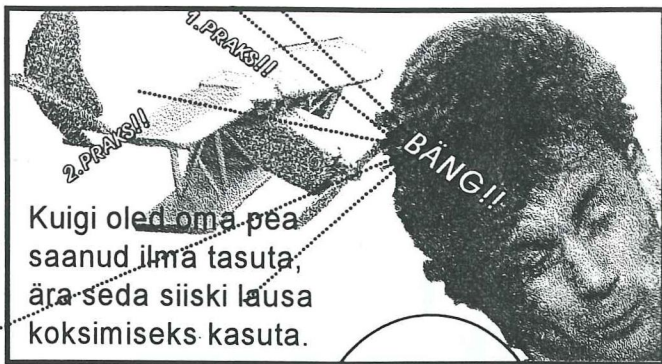


TELEKRAAT

3(23)
28. SEPTEMBER 93



Kuigi oled oma pea saanud ilma tasuta, ära seda siiski lausa koksamiseks kasuta.

RIIGIKOGUST TULI KIRI



ETV peadirektor
Hr. H. Shein

21.09.1993 nr. 2-14/1398

Kas mäletad?

14. septembril toimus Riigikogu kultuurikomisjoni väljasõiduistung ETV-le. Seal pakkus Hagi Shein uue ETV nõukogu moodustamiseks välja kolm alternatiivi:

Alternatiiv nr. 1

Kultuurikomisjon kinnitab ETV nõukogu koosseisu alates 1. 10. 93. Riigikogu kultuurikomisjoni soovitusel väljastpoolt ETV-d 4-liikmelisena. ETV peadirektor esitab 4 liiget ETV nõukogu koosseisu ametikoha järgi ETV struktuuriliste alajaotuste juhid.

Alternatiiv nr. 2

Kultuurikomisjon kinnitab ETV nõukogu koosseisu alates 1. 10. 93. a. 13-liikmelisena. ETV peadirektor esitab nõukogu koosseisu ametikoha järgi ETV struktuuriliste alajaotuste juhid.

Alternatiiv nr. 3

Kultuurikomisjon kinnitab ETV nõukogu koosseisu alates 1. 10. 93. Riigikogu kultuurikomisjoni soovitusel.

Riigikogu esindajad jäid nõusse, et käesolevas situatsioonis oleks tõesti kõige tõhusam, kui telenõukogusse kuuluks "oma maja rahva" kõrval ka esindajaid väljastpoolt. Kui just mitte vabariigi president, peaminister ja Riigikogu esimees ise, siis vähemalt keegi Riigikogu liikmetest. Kultuurikomisjon võttis järele mõelda ja nimetada oma (tõenäoliselt kolm) kandidaati/esindajat ETV uude nõukogusse.

22. septembril saabuski vastus, mille siinkohal avaldame

21. 09. 1993 nr. 2-14/1398

ETV peadirektor hr. H. Shein

Riigikogu kultuurikomisjon otsustas oma istungil 20. 09. 1993, et kuni ringhäälingu seaduse vastuvõtmiseni jääb ETV nõukogu moodustamine ning selle töö korraldus ETV juhtkonna enda otsustada. Kultuurikomisjon ei pidanud vajalikuks omapoolset esindajate läkitamist ETV nõukokku. Ootaksime vaid, et ETV juhtkond esitaks omapoolse nõukogu nimekirja komisjonile kinnitamiseks.

Komisjonis väljendati ka arvamust, et ETV juhtkond võiks kaasata nõukogu töösse prominentseid isikuid väljastpoolt Riigikogu või vastava ala asjatundjaid.

Komisjoni niisugune otsus ei tähenda mõistagi ETV omapäi jätmist. 1994. a. eelarveseaduse ja loodetava ringhäälingu seaduse eelnõu arutamiseks kaasa ETV problemaatika käsitlemine kultuurikomisjonis.

Rein Veidemann

Riigikogu kultuurikomisjoni aseesimees

Rein Veidemann

"Telekraat" ei kommenteeri

UUS
JUHT



Tartu stuudiot juhib nüüd PRIIT UUSMA.

Priit Uusma on 31-aastane, erialalt loomaarst. 1985. aastal lõpetas ta EPA ja töötas seejärel suurema osa ajast seal samas. Kui riigitöö enam ära ei toitnud, asutas ettevõtlik mees erakliiniku. Eelmise aasta suvest osaleb teletöös - on teinud maaelusaateid ja teeb

edasigi. Tema artikleid on avaldatud ajalehes "Postimees".

Priit Uusma leiab, et tal on praegu ideaalne võimalus alustada uut ametit puhta laua ja tühja kapiga. Aga ideedest mehel puudust ei tule. Tartu stuudio samum iseseisvumise teed. Koostööd tahetakse arendada ja teha Tartu TV ja Tartu Ülikooliga. Ajakirjan-

dustudengid võiksid olla Tartu telemajas igapäevased külalised ja mitte ainult. Tartu stuudio võiks saada Lõuna-Eesti uudiste ja reklaami keskuseks. Teleteotahelisi inimesi on Tartus küll, arvab Priit Uusma. Abielus, perekonnas kaks last, poeg ja tütar. "Telekraat" soovib uuele juhile "televisoor pooleks"!



Selge on see, et KANAL 2 alustab proovisaadetega 1. ja 2. oktoobril. Nüüdseks on selge ka see, et need saadet lähevad eetrisse Telemajast.

Ilmar Taska poolt 21. septembril ETV peadirektorile toodud kirjas palub AS Taska KANAL 2 endale "välja üürida stuudio 2 puldi koos helipuldi, kinoprojektsiooni ja TM "Vidifondiga" (võimaluse piires)saateprogrammi väljastamiseks 1. oktoobril kella 19.55 - 23.15- ni ja 2. oktoobril kella 19.55 - 24.00- ni."

ETV tootmise kavandamise osakonna juhataja Vello Reili sõnul ei valmista selle tellimuse rahuldamine ETV-le mingeid probleeme. Kõik nimetatud tehnilised vahendid olid kõnesolevat aja vahemikel plaanide järgi vabad. Möödunud reedel nähtigi

härja Taskat ETV kassasse sularaha viimas. Küllap see oli ettemaks.

Kõik see toimus pärast seda, kui ETV juhtkond oli Taska küsimust kahel korral (17. ja 20. septembril) pikalt ja laialt arutanud. I. Taska esialgne taotlus saada KANAL 2 jaoks kogu tehniline ja suures osas ka kaadri-alane baas ETV-st, lükati ETV juhtide poolt üsna üksmeelselt tagasi. Ka otsustati, et 1. ja 2. oktoobri tellimust üksikteenuste alal ei rahuldata, kuna asjaajamine on hilinenud ja kogu mäng pisut segane. 20. septembril formuleeris Hagi Shein ka vastava ärärtlemiskirja, mis 21. septembri hommikul Ilmar Taskale üle anti ning mille koopia kultuuriministeeriumi saadeti. Vello Reili seletas 24. septembri õhtul asja nii:

"Taskale üuritakse välja tehnika koos tehnilise personaliga. Loomingulist teenust (rezhissöörid, assistendid jne.) me talle ei anna. Samuti ei nõustu me Taskale välja üürima eliit-tehnikat nagu Betad jms, mida ta algul taotles. Teenused on mõeldavad vaid siis, kui see ei takista meie tööd." Ilmar Taska tiimi kohta on tänaseks teada niipalju, et KANAL 2 programmi rezhissöör hakkab olema Mai Uus.

Rohkem "Telekraat" ei tea. Kõik jõupingutused saada härja Taskaga ühendust, on jooksnud liiva: kokkulepitud päeval meil kohtumist ei toimunud, kolmele telefoniteel sõnajätmisele KANAL 2 direktor ei reageerinud. Püüame edasi!

MADIS SUUTRE E I H A M M U S T A



sesse kvartalisse. **Kas vastab tõele ka see, et enam pole ranget piire honorariks, mittekoosseisulistele töötasuks, preemiaks ja muuks eraldatud summade vahel? Et võib raha kogusumma piires välja maksta mis nime all ja kellele tahes?**

Jah. Meie jaoks on tähtsus ainult sellel, mis see kõik summa summarum kokku annab.

Kas umbes samades surusjärkudes võib tööd ka uude aastasse planeerida?

Eelarve pole küll veel kinnitatud, kuid vaevalt et ta nüüd selle aasta omast väiksem ka tuleb. Ja nendes piirides on peatoimetustel tõesti kõige õigem ise otsustada, kuidas rahasid jagada. **Aga komanderingurahad, filmilaenutused jms, mida me seni ju kunagi rahana tajunud pole - kas ka neid annab ümber mängida?**

Jah, on küll nii. Kogu meie eelarve on ju sisuliselt üksainus number ja kuidas me seda lahti jagama, on meie siseasi. Muidugi ma eeldan, et ükski inimene iseenda eest toitu ära hävitama ei hakka. Töövahendid ja töötingimused peaksid ikka jääma. **Kuidas ma saan näiteks komanderingurahad töötasuks ümber mängida?**

Kõigepealt tuleb sealt maha arvata 33% kindlustuskulusid. Seega jääb igast 1000-st kroonist järele 670.- Ja välja makstes lähevad sealt muidugi maha veel

üksikieiku tulumaksud. See on ka palgafondi puhul nii: see, kui toimetust saab 10.000.- krooni palgaraha, tähendab televisioonile 13.300-ist väljaminekut. Et on ravikindlustus- ja sotsiaalmaks.

Sama on ka sponsorrahade puhul. See osa sponsorrahadest, mis tahetakse välja maksta töötasuks, kulub inimese rahakotti jõudmise hetkeks keskeltläbi poole õhemaks: kõigepealt sotsiaalmaksu ja siis veel tulumaksu võrra.

Vahel on jah kuulda nurinat, et televisioon võtab sponsorraha pealt matti. Tegelikult täidetakse siis selle osaga sotsiaalfondi. Nii et ühepäevailiblika mentaliteedist lähtudes oleks poole targem esinejale osta kast "Fantat", kui maksta 100.- krooni. Nüüd aga lepingu alusel töötamine. Maja peal räägitakse, et sel puhul ei arvestata maha sotsiaalmaksu. On see nii?

See küll nii ei ole. Igast inimese töötasuks maksstavast summast läheb kõigepealt maha 33% sotsiaalmaksu ehk kindlustuskulusid. Võib-olla on siin asi segi aetud litsentsi alusel töötamisega. Litsentsiomanikega on tõesti pisut teisiti. Nemad maksavad oma tulumaksu ära litsentsimaksu ja nende puhul, kui nad näiteks televisioonile töötavad, meie neilt mingisuguseid makse kinni ei pea. Litsentsiomaniku puhul ei maksa meie ka kindlustuskulusid. Kui nad tahavad,

maksavad nad Sotsiaalfondile ise. Ja sellest sõltub, kas neil tekib õigus sotsiaalkindlustusele, pensionile jms. Põhimõtteliselt umbes nii hakkab välja nägema ka näiteks sõltumatute produtseerijate jms. töötamine ETV-s, kui sellised tekivad. See tähendab maksimaalset iseseisvust oma tulude ja kuludega ümberkäimisel.

Tavalise töötetvõtulepinguga töötamise juures on aga küll see moment, et praeguse seaduse kohaselt maksab üksikisik selle pealt tulumaksu 25%. Kui inimene saab palka, maksab ta meie majas tõenäoliselt 33%, sest palgasummad on meil enamasti sellises suurusjärgus, kust arvatakse maha tulumaksu maksimummäär. See võit on aga küllap vaid näilik, sest veebruaris, kui tulused deklareerides kõik summad kokku lüüakse, tuleb see vahe ikkagi ära maksta. Ja tagantjärele on see vist veel ebameeldivam. Seega on lõppkokkuvõttes maksude osas leping kasulik vaid neile, kel on väga väike sissetulek.

Ja nüüd eelarvest. Kas jääb 47 miljonit?

Eelarve ei ole veel kinnitatud, seega ei saa ka midagi lõplikku väita. Me oleme oma protestikirja esitanud. **Selge on see, et kõige jaoks küllalt ikkagi ei tule. Kui oleks ainult Teie otsustada, mille peale Te esmajärjekorras kulutaksite?**

Väga raske öelda. Üks asi,

mis minu arvates peaks tulema esmajärjekorras, on inimeste palgad. Lõpmatuseni ju töötajaid näljapajukil hoida ei saa. Ja teine asi on investeringud tehnikasse, ilma milleta ka enam kuidagi edasi ei saa.

Kui see eelarve lõpuks kinnitub, kas Teie jaoks on juba nüüd selge, kuidas see meie maja ja tegevusse ära jautub? Kui kellelgi tuleb veel mõni kolossaalselt hea mõte või projektiidee, kas tal on mõeldav veel sellega lagedale tulla?

See sõltub ikkagi konkreetsest rahasummast, mis tuleb. Kui selle numbri kätte saame, peame maja sees sisuliselt kogu töö veelkord otsast peale läbi tegema. Et kuidas seda ikkagi lahti jagada. See kõik seisab meil veel sügisel ees. **Kas Te tahate telemaja inimestele veel midagi öelda?**

Ma ütleksin nii, et kui teil on midagi rahaasjadega seonduvat ebaselge, siis oleks kõige targem lihtsalt järele küsida ja soovitatavalt just nende inimeste käest, kes neid asju teavad. Mitte kuulata maja pealt erinevaid arvamusi ja oletusi ning neid siis omakorda edasi jutustada. Võib-olla ma ka päris kõike ei tea, aga küsima võiks ikkagi tulla. **Kas te ei hammusta ega viska uksest välja?**

Ei. **Jõudu ja pikka küsijate rida ukse taha!**

Vanasti oli kõik lihtne. Oli plaanimajandus, elu koosnes kvartalitest ja uue kvartali alguses võis vana elu unustada. Uuel kvartalil olid uued honorarid, uued majandusrahad ja eriti võis mõnel taibukal vedada aasta (IV kvartal) lõpus. Nüüd oleme liikumas toimetuste isemajandamise suunas, seega toimuvad otsustavad muutused ka rahaasjades. Et endale selle kõigeiga mitte liigset peavalu teha, palusime konsultatsiooni meie maja kõige targemalt rahalugejalt - härja Madis Suutrelt.

Kas ka seekordne kvartali lõpp annab toimetuste juhtidele põhjust ärevuse tundmiseks selle üle, et mõned lõpuni kasutamata jäänud summad korstnasse ei lendaks?

Minu arvates pole küll põhjust. Rahade lugemine algab ikka aasta lõpuni, nii et kvartali lõpu puhul küll pole tarvis midagi ära kulutada. Kõik allesjäänud jäägid lähevad automaatselt üle järgmi-

AMETIÜHINGUD EI OLE ENAM KOMMUNISMI KOOL

A. Kirjavahetusest

Ametiühingud tutvustavad kirjavahetust ETV majandusallituse juhi härra Läänemetsaga, mis on seniajani kahjuks ühepoolseks jäänud. Kuna kõnealune temaatika peaks kõigile ETV töötajale huvi pakkuma, jääme suure põnevusega kirjakeandjat ootama.

*Hiile saanud
23. aug. 93. a.
Läänemets*

*Hiile saanud
23. aug. 93. a.
Läänemets*

*Hiile saanud 16. 09. 93. a.
Läänemets*

RAADIO JA TELEVISIOONI
TEHNILISTE TÖÖTAJATE
AMETIÜHINGU
JUHATUS

EESTI AJAKIRJANDUSTÖÖTAJATE LIIDU
LIIGESORGANISATSIOONI
EESTI TELEVISIOONIS
EESTSEISUS

Hr. Vello Läänemets
ETV majandusallituse juht

Nr. 1-6/28 16. sept. 1993. a.

- Palume Teid kirjalikult kommenteerida järgnevat:
- * ETV ruumide kütmine
 - * töötajate hulgas leviv informatsioon ruumide, mööbli, energia jne. kasutamise tasustamise kohta
 - * Tele vastuse puudumine meie kirjalikule palvele selgitada kaupluse taasavamise ja stomatoloogi tööga seonduvat

Hr. Vello Läänemets
ETV majandusallituse juht

Tallinnas, 23.08.1993

Lugupeetud härra Läänemets

Palun Teie kirjalikku seisukohavõttu kaupluse taasavamise ja stomatoloogi töö jätkamise küsimuses.

Lugupidamisega

Andres Hion
Andres Hion
Eesti Ajakirjandustöötajate
Liidu Liikmesorganisatsioon
Eesti Televisioonis
Eestseisuse
esimees

Mart Palm
Mart Palm
Raadio ja Televisiooni
Tehniliste Töötajate Ametiühingu
Juhatus
esimees

Sander Üksküla
Sander Üksküla
RTTTA juhatuses esimees

Andres Hion
Andres Hion
EATL-LETT eestseisuse
esimees

*Hiile saanud 16. 09. 93. a.
Läänemets*

B. Töölepingutest

A/ü-dele tundub, et töölepingute sõlmimine ETV-s kipub kampaaniale sarnanema. Tuleta meelde, et töölepingu sõlmimine on KAHE INIMESE (töötaja ning peadirektori või tema poolt spetsiaalselt volitatud isiku) VAHEL TOIMUV DIALOG

eesmärgiga kas saavutada ja alla kirjutada tööalustamise ja tegemise lepe lepingu vormis juba sisalduvate tingimuste ning konkreetsete töökohustuste puhul ning tööandja poolt pakutava tasu eest või siis saavutada kahepoolne kokkulepe töölepingu vormis ning töökohustuses ole-

vate punktide täiendamiseks või parandamiseks või tasumäära muutmiseks. Suurim võimalik lollus on töölepingule "pimesi" allakirjutamine. Samuti töölepingu sõlmimine juhul, kui tööandja ei ole töölepingu blanketile lisanud Sinu konkreetseid töökohustusi kirja-

likul kujul. Arvesta, palun, sellega, et töölepingu sõlmimisest peavad jääma Sulle mälestuseks töölepingu teine eksemplar Sinu isikliku allkirjaga ning - NBI - töökohustuste teine eksemplar Sinu isikliku allkirjaga. Lepingu allakirjutamise hetkest alates on lepingus ning töökohustustes

kirjapandu. Sinu jaoks absoluutselt KOHUS-
TUSLIK.

C. Ületundidest

Ja lõpuks - ootame huviga informatsiooni (kirjalikul kujul) Sinu poolt tehtud ning administratsiooni poolt huvitamata ületundide kohta.

Andres Hion
24. 09. 93

ROHKEM TELEKANALEID = VÄHEM VALIDA



göteborgsantennen

Alates juulist on "Telekraadi" oma päris sõber - "Göteborgsantennen". See on Rootsi TV Göteborgi stuudio (äda)aleht, mis nüüdsest on olemas ka ETV raamatukogus ja Rahvusraamatukogus. Kui rootsi keelt oskad, siis - meeldivat tutvumist. Kui Sa tahad "Göteborgsantennen"-ile midagi kirjutada, võid seda teha "Telekraadi" kaudu.

Et teleinimeste mured on ikka enam-vähem samalaadsed, näitab ilmekalt järgnev artikkel, mis on tõlgitud 22. juuli "Göteborgsantennen"-ist.

Kolmkümmend kaks kaabeltelevisioonikanalit koos TV3 ja TV4-ga peaks pakkuma piisavalt valikuvõimalust. Lisagem nendele veel teistelt maadelt meieni jõudvad kanalid ja uued avatavad Rootsi kanalid. Peter Hellvi, kes töötab Lundis massikommunikatsiooni uurimise alal, on aga jõudnud järeldusele, et kanalite rohkus ei ole kaasa toonud valikuvõimaluse suurenemist ega mitmekesisust programmi.

Peter Hellvi vaatluse all olid 10. nädala telesaated (8. - 14. märts), iga päev ajavahemikus kell 6.00 - 24.00. Selle töö tulemused avaldas ta hiljuti ilmunud artiklis "Kas vaatajal on, mida valida?"

Kirjutajis väidab Peter Heller, et tipptunnil (s.o. 20.00 - 22.00) näitavad TV3 ja TV4 valdavalt samatüübilisi saateid, s.o. kergemat meelelahutust.

"Need on saated, mis lähevad peale massidele; mis on mõeldud poolidootidele, kes ei ootagi mingeid seletusi ja ihkavad vaid, et neid lõbus-tataks," kirjutab Hellvi.

Kuna kommertskanalid saavad oma rahad reklaamijatel, on arusaadav, et saatevalikut hakkavad määrama just nemad. Iseenesest mõistetavalt tahavad reklaami tellijad oma klippi näha ajal, mil telerite ees on võimalikult palju vaatajaid ja sellest tulenevadki kommertskanalite mängureeglid.

"Näide sellest, kuidas maksimumkasumi taotlemine võib

uuendustootlustele halvasti mõjuda, on väljakujunenud saatezhanrite ühekülgne eksploateerimine," kirjutab Peter Hellvi.

Kanal 1 ja TV2 (teatud määral ka TV4) on teadupoolest riigiga seotud *public-service* lepinguga. Leping reguleerib ka nende programmivalikut, mis peab rahuldama paljude erinevate vaatajagruppide huve. Näiteks peab nende toodang pakkuma saateid saamidele, usklikele, spordisõpradele jne.

Zhanrite arvu osas oli Peter Hellvi uurimistulemuste järgi kõigist kanalitest esikohal TV2, kus nädala jooksul oli esindatud 16 zhanri. Kohe selle järel tuli Kanal 1 15 zhanriga. TV3 ja TV4 kasu-

tasid samal ajavahemikul kümme zhanri.

Peter Hellvi rajab kõik oma lootused *public-service* kanalitele. Ta toob näiteks BBC. "BBC on deklareerinud: me ei konkureeri kommertskanalitega nende poolt seatud tingimustes. Seda me ei suudakski. Kuid see eest tegeleme me hoopis teiste kvaliteetidega. Meie pakume teistsugust televisiooni, sellist, mis pakub, aga samal ajal ka nõuab rohkem ja mille eest rahvas on nõus maksma." Hellvi väidab, et Rootsi Televisioonis täna kahjuks veel nii ei arutleta.



"TELEKRAADIL" OLI KÜLAS TEMA VANEM JA SUUREM (JA MILLINE VEEL) VEND - TELELEHT "TELEVISIOON" Külaskäik möödus soojas ja sõbralikus õhkkonnas.

Küsimusele, kuidas "Televisioonil" läheb, vastas too, et väga hästi. See teeb kadedaks, sest kes ei tahaks väga hästi elada.

Umbes kohtumise keskel tahtis teleleht "Televisioon" teha ühe pisikese teadaandmise-täpsustuse-meeldetuletuse, mida ta milligipärest oluliseks pidas.

Nimelt viitavad paljud saatetegijad ETV ekraanil telelehele ("lugege telelehest", "vaadake telelehte" jne.). Tegelikult on Eestis mitugi telelehte: "Televisioon", "TV Nädalakava", "Teleleht". Ja nii tundub kohati, nagu tsiteeritaks meil ainult "Telelehte", kes teadupärast "Televisioonile" ja ühtlasi ka ETV-le konkurent on. Korrektno oleks kasutada nimetust "ajaleht "Televisioon"" või "teleleht "Televisioon"". See teine variant on kõige täpsem.

Kohtumise lõpus kukkus teleleht "Televisioon" "Telekraadilt" igasuguseid küsimusi küsima, ohjeldamatult. Kuna "Telekraat" ei osanud nendele vastata, siis toob ta siinkohal ära pisikese osa neist, et neile saaksid vastata ETV ülemused ja vastust teadvatel ametikohtadel olijad.

Kas see on päris õige, et ETV reklaamib ohtralt "Telelehte", tõmmates sellega ära "Televisioonilt" lugejaid ja endalt raha?

(Natuke analoogiline on situatsioon ka telekava müümisega).

Kas see sarnaneb natuke sellele, kui RTV oma pühapäevahommikuses programmis järsku kuulutaks, et keerake nüüd ruttu ETV kanalile, sest seal algab ülihea saade - "Hommikutelevisioon"?

Või teevad reklaamismummad tõepoolest kõik kenasti tasa ja rohkemgi?

Kas keegi on seda arvutanud või suudaks seda teha?

Kui kaua läheb ETV-s aega, et osta ära mitu kuud tagasi lubatud arvuti ekraani kaitses?

Mitme kuuga suudetakse ühendada kaks arvutit ühe printeri taha?

Kas on ETV-s veel keegi, kes tahaks "Televisioonilt" ühte arvutit endale?

Mis siis saab, kui kaks vana viimase hingetõmbe varal töötavat arvutit lõplikult üles ütleavad?

Kas see on väga loogiline, et Uudiste TV arvutipark on võrratult parem kui "Televisioonil"?

Kes telemajas minestaks, kui "Televisioon" küsiks kahte uut arvutit kahe vana asemele ja lisamälu?

Kes nendele küsimustele vastaks?

Kas tasubki vastata?

Lõpetuseks veelkord: külaskäik möödus soojas ja sõbralikus õhkkonnas.

P. S. Kuulutused mõlemas uue telemaja liffis vastavad tõele.

Kirjutage meile, joonistage meile (Postikana, november 1983) Vahendame küsimusi!

TELEKRAAT
TELE-

Toimetaja TIINA KANGRO (Tuba 611, tel. 4613 Heiki Meeri (tuba 401, tel. 4062), Riho Raie ja Tarmo Tilsen (tuba 105, tel. 4605) Paljundatud ETV paljunduskontoris